

АГУУЛГА

	Хуудасны дугаар
Булган аймгийн эдийн засаг, нийгмийн үндсэн үзүүлэлт	2
Ажил эрхлэлт	3
Нийгмийн даатгал, халамжийн үйлчилгээ	5
Эрүүл мэнд	6
Байгаль орчин	7
Гэмт хэрэг, аюулгүй байдал	8
Хэрэглээний үнэ	12
Аж үйлдвэр	15
Аймгийн төсөв	18
Худалдан авах ажиллагаа	20
Хөдөө аж ахуй	21
Тээвэр холбоо	26

Хүснэгт 1. Аймгийн нийгэм эдийн засгийн үзүүлэлтүүд жил бүрийн 4 сар

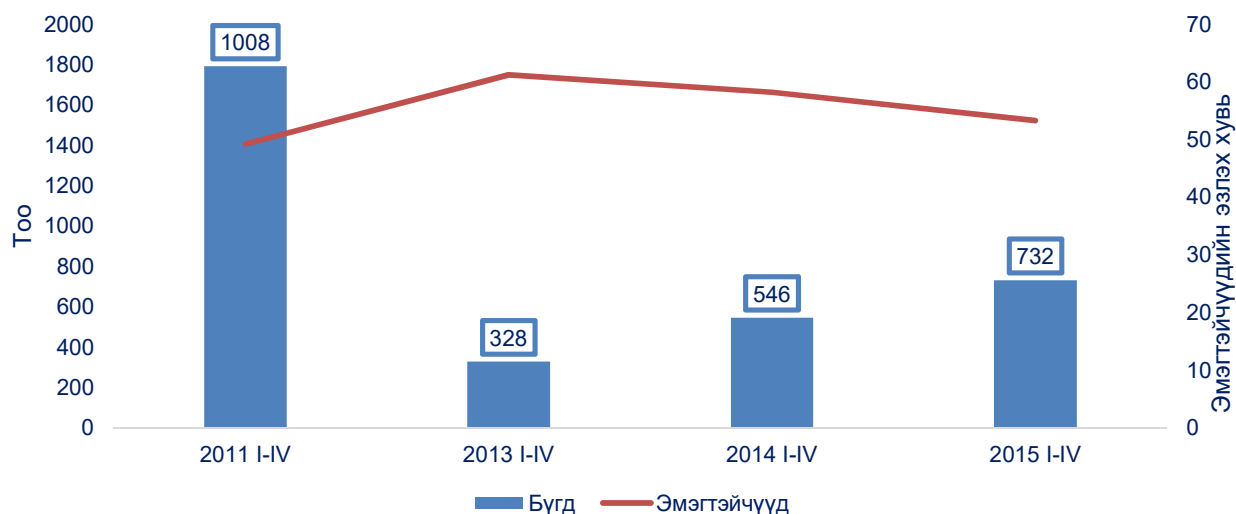
Үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	2011 он	2012 он	2013 он	2014 он	2015 он
Шинэ төрсөн хүүхэд	тоо	320	307	327	360	360
Нас баралт	тоо	122	110	86	97	118
Ажилгүйчүүд сарын эцэст	тоо	1008	0*	291	546	732
үүнээс: эмэгтэй	Тоо	424	0*	169	308	390
Халдварт өвчнөөр өвчилсөн хүн	тоо	361	389	266	156	153
Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг	тоо	82	95	140	108	107
Хэрэглээний үнийн ерөнхий индекс (2010-XII=100 хувь)	хувь	100	115.0	128.1	146.8	173.9
Аймгийн төсвийн орлого	сая.төг				14776.5	17618.1
Аймгийн төсвийн зарлага	сая.төг				5880.1	3331.6
Аж үйлдвэрийн нийт үйлдвэрлэлт	сая.төг	1178.3	999.1	1703.3	3191.1	4791.1
Аж үйлдвэрийн нийт борлуулалт	сая.төг	675.3	769.4	1147.1	2587.4	2591.9

БҮРТГЭЛТЭЙ АЖИЛГҮЙ ИРГЭН

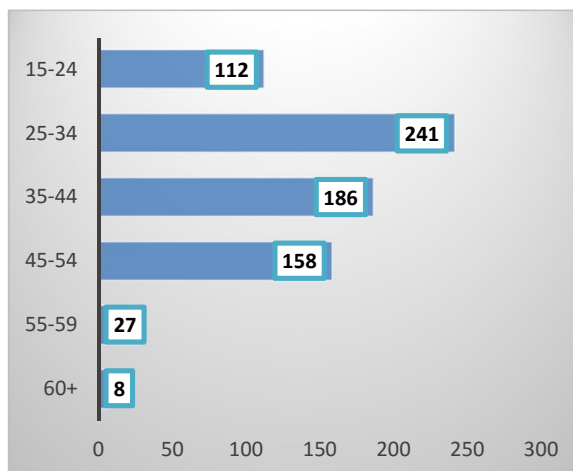
Хөдөлмөрийн хэлтэст бүртгүүлсэн ажил хайгч иргэдийн тоо 523 болсны 276 буюу 52.7 хувь нь эмэгтэйчүүд байгаа бөгөөд эмэгтэйчүүдийн эзлэх хувь өмнөх оны мөн үеэс 1.6 пунктээр буурсан байна. Харин нийт ажил хайгч иргэд өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 12.3 хувиар буурсан байна. Тайлант хугацаанд 124 иргэн ажил идэвхитэй хайхгүй байгаа шалтгаанаар хасагдсан байна.

Зураг1. Бүртгэлтэй ажилгүй иргэд, эмэгтэйчүүдийн эзлэх хувь, жил бүрийн 4-р сарын эцэст

Тайлангийн эцэст байгаа бүртгэлтэй ажилгүй иргэдийн 53.5 хувийг бүрэн дунд боловсролтой, 12.8 хувийг суурь боловсролтой, 17.8 хувийг бакалаврын болон дипломын боловсролтой иргэд эзэлж байгаа нь хамгийн их байна. Ажилгүй иргэдийн 32.9 хувийг 25-34 насны, 25.4 хувийг 35-44 насны залуучууд эзэлж байна.

Зураг 2. Бүртгэлтэй ажилгүй иргэд, боловсролын түвшин, насны бүлгээр, 2015 оны 4-р сарын эцэст

Хүснэгт 2. Бүртгэлтэй ажилгүй иргэд, ажилд зуучлагдан орсон иргэд, 2014,2015 оны эхний 4 сарын байдлаар

Үзүүлэлт	2014 I-IV		2015 I-IV	
	Бүгд	эмэгтэй	Бүгд	эмэгтэй
Ажил хайгч иргэн (сарын эхэнд)	718	375	523	276
Тайлант хугацаанд нэмэгдсэн иргэн	29	13	333	177
Тайлант хугацаанд хасагдсан иргэн (идэвхгүйн улмаас)	201	69	124	26
Ажил хайгч иргэн /сарын эцэст/	546	308	732	390
Ажилд зуучлагдан орсон иргэн (салбараар)	70	36	99	44
Хөдөө аж ахуйн салбар	8	4	48	15
Боловсруулах аж үйлдвэрийн салбар	0	0	4	3
Зочид буудал, нийтийн хоолны үйлчилгээ	4	2	1	1
Үйлчилгээний бусад үйл ажиллагаа	46	25	24	13
Боловсролын салбар	0	0	1	0
Бусад	12	5	21	12
Ажил хайгч иргэн (насны бүлгээр)	546	308	732	390
15-24	108	55	112	56
25-34	198	109	241	134
35-44	116	76	186	109
45-54	101	61	158	77
55-59	17	6	27	11
60+	6	1	8	3
Ажил хайгч иргэн (боловсролын түвшнээр)	546	308	732	390
Магистр, доктор			1	1
Дипломын болон бакалаврын дээд	109	74	131	86
Тусгай мэргэжлийн дунд	23	13	40	25
Техникийн болон мэргэжлийн	65	17	49	25
Бүрэн дунд	218	126	392	199
Суурь	117	62	94	44
Бага	36	12	22	8
Боловсролгүй	10	4	3	2

Эхний 4 сарын байдлаар 99 иргэн ажилд зуучлагдан орсон нь өмнөх оны мөн үеэс 41.4 хувиар өссөн байна. Нийт ажилд зуучлагдсан орсон иргэдийн 48.4 хувь нь хөдөө аж ахуйн салбарт, 24.2 хувь нь үйлчилгээний салбарт, 4 хувь нь боловсруулах салбарт орсон бол 23.4 хувь нь бусад салбарт ажилд орсон байна.

НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН ҮЙЛЧИЛГЭЭ

Нийгмийн даатгал сан нь: 4 сард 652 ажил олгогч, 10158 даатгуулагчийг нийгмийн даатгалд хамруулсан ба тэдгээрийн 4777 даатгуулагч буюу 56.6 хувь нь төсөвт байгууллагын, 2304 даатгуулагч буюу 47.0 хувь нь аж ахуй нэгж байгууллагын, 3216 даатгуулагч буюу 31.7 хувь нь сайн дурын даатгуулагчид байна.

Нийгмийн даатгалын сангийн орлого 3378.3 сая төгрөг болж, орлогын төлөвлөгөөний биелэлт 92.1 өнгөрсөн оны мөн үеэс төлөвлөгөөний биелэлт 5.6 пунктээр өссөн байна.

Хүснэгт 3. Нийгмийн даатгалын шимтгэлийн орлогын төлөвлөгөө, гүйцэтгэл, 4 сар, сая төгрөг

Үзүүлэлт	2014 IV		2015 IV		Биелэлтийн хувь (2014)	Биелэлтийн хувь (2015)
	төлөвлөгөө	гүйцэтгэл	төлөвлөгөө	гүйцэтгэл		
Тэтгэвэр	2218.9	1962.8	2305.4	2179.4	88.5	94.5
Тэтгэмж	239.8	230.1	266.5	250.2	96.0	93.9
ҮОШМӨ	166.8	151.7	203.1	160	90.9	78.8
Ажилгүйдэл	54.8	50.5	60.7	57.8	92.2	95.2
ЭМД	770.3	585.9	834.4	730.9	76.1	87.6
Нийт дүн	3450.6	2981	3670.1	3378.3	86.4	92.0

Хүснэгт 4. Нийгмийн даатгалын сангуудын зардал, 4 сард сая төгрөг

Үзүүлэлт	2014 IV			2015 IV			Гүйцэтгэлийн хувь	
	Хүний тоо	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Хүний тоо	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	2014	2015
Тэтгэврийн даатгалын сан	7344	6579.4	6475.4	7948	7671.9	8172.6	98.4	106.5
Тэтгэмжийн даатгалын сан	642	290408	280590	748	308.8	381.9	96.6	123.7
ҮОМШӨ Даатгалын сан	47	98704	63318.9	53	94.6	145.1	64.2	153.4
Ажилгүйдлийн даатгалын сан	70	76459.1	49316.7	87	64.3	61.1	64.5	95.0
ЭМДаатгалын сан	17077	652572	596049	16081	680.9	690.3	91.3	101.4
Нийт дүн	25180	1124722	995750	24917	8820.5	9451	88.5	107.1

Нийгмийн даатгалын сан нь 4 сард хүнд 9451.1 сая төгрөгийн тэтгэвэр, тэтгэмж, ҮОМШӨ, ажилгүйдэл, эрүүл мэндийн үйлчилгээг үзүүлсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 22.3 хувиар өссөн байна.

Тайлант хугацаанд нийгмийн даатгалын шимтгэлийн авлага 195.4 сая төгрөг байгаагийн 42.9 сая төгрөг буюу 21.9 хувь нь төсөвт байгууллага, 151.2 сая төгрөг буюу 77.4 хувь нь аж ахуй нэгж байгууллагын, 1.4 сая буюу 0.7 хувь нь сайн дурын даатгуулагчийн авлага тус тус эзэлж байна.

ЭРҮҮЛ МЭНД

Энэ сард 360 эх амаржиж 360 хүүхэд мэндэлсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад тэнцүү байна. Амьгүй төрөлт 3 бүртгэгдсэн байна.

Халдварт өвчнөөр өвчлөгчдийн тоо тайлант хугацаанд 153 болж, өмнөх оны мөн үеэс 1.9 хувиар буурсан байна. Нийт гарсан халдварт өвчний 45.1 хувь нь бэлэгсийн замаар дамжих халдварт өвчин, 3.9 хувь нь гэдэсний халдварт өвчин, 43.1 хувь нь амьсгалын замын халдварт өвчин, 7.8 хувь нь арьсны халдварт өвчин байна. Амьсгалын замын халдвар өвчин өмнөх оны мөн үеэс 11.9 хувиар өссөн байна.

Хүснэгт 5. Эрүүл мэндийн газарт бүртгэгдсэн төрөлтийн үзүүлэлт, жил бүрийн 4 сар

Үзүүлэлт	2013 IV	2014 IV	2015 IV	$\frac{2015 IV}{2014 IV} \%$
Амаржсан эхийн тоо	327	360	360	100.0
Амьд төрсөн хүүхэд	328	363	360	99.2
Эхийн эндэгдэл	-	-	-	-
Амьгүй төрөлт	1	1	3	300.0
Гэрийн төрөлт	5	4		0.0
Нэг хүртэл насандаа эндсэн хүүхэд	4	3	5	166.7
Перинаталь эндэгдэл	4	4	7	175.0
Амьд төрсөн 1000 хүүхэд тутмаас 1 хүртэл насанд эндсэн хүүхэд	12.2	8.2	18.2	222.0

Хүснэгт 6. Аймгийн хэмжээнд гарсан халдварт өвчин, өвчний төрлөөр, жил бүрийн 4 сар

Үзүүлэлт	2012 IV	2013 IV	2014 IV	2015 IV	$\frac{2015 IV}{2014 IV} \%$
Нийт гарсан халдварт өвчин	361	266	156	153	98.1
Гэдэсний халдварт өвчин	140	27	1	6	-
Амьсгалын замын халдварт өвчин	50	140	59	66	111.9
Байгалын голомтот халдварт өвчин	5	-	4	-	-
Бэлэгсийн замаар дамжих халдварт өвчин	173	76	79	69	87.3
Арьсны халдварт өвчин	23	30	15	12	80.0

БАЙГАЛЬ ОРЧИН

Энэ сард агаарын дундаж температур 10-15 градус дулаан буюу ихэнх нутгаар олон жилийн дунджийн орчим байна.

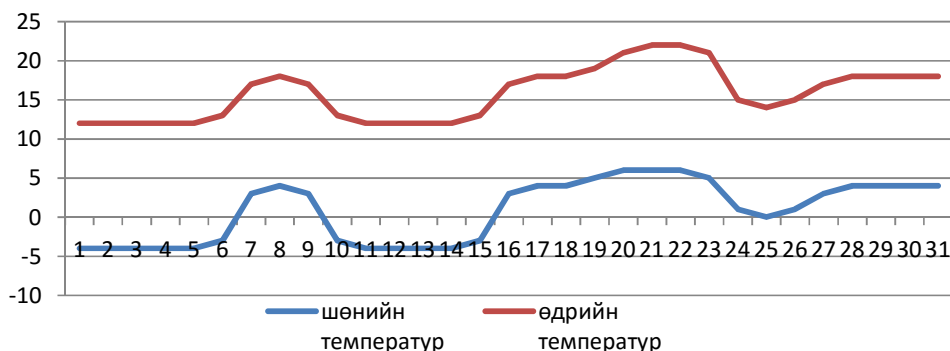
Нэгдүгээр арав хоногийн эхэн болон дунд үе, хоёрдугаар арав хоногийн эхний хагаст сэрүүсч. шөнөдөө 1-6 градус хүйтэн, өдөртөө 9-14 градус дулаан байна. Гуравдугаар арав хоногийн дунд үеэр бага зэрэг сэрүүсч ихэнх нутгаар шөнөдөө 2 градус дулаанаас 3 градус хүйтэн, өдөртөө 12-17 градус дулаан байна. Гуравдугаар арав хоногийн эхээр ихэнх нутгаар шөнөдөө 4-9 градус, өдөртөө 20-25 градус хүрч дулаарна. Бусад хугацаанд шөнөдөө 1-6 градус, өдөртөө 16-21 градус дулаан байх төлөвтэй.

Энэ сард орох хур тунадасны хэмжээ нь нутгийн өмнөд хэсгээр олон жилийн дунджийн орчим 15-22мм, бусад нутгаар дунджаас ахиу 26мм-ээс ахиу байна.

Нэгдүгээр арав хоногийн эхэн болон дунд үе, хоёрдугаар арав хоногийн эхний хагаст ихэнх нутгаар хур тунадас, уулархаг нутгаар нойтон цас орно. Хоёр ба гуравдугаар арав хоногийн сүүлчээр зарим газраар, гуравдугаар арав хоногийн дунд үеэр ихэнх нутгаар бороо, уулархаг нутгаар хур тунадас орох төлөвтэй. Дуу цахилгаантай.

Дээрх үеүдэд салхи нутгийн өмнөд хэсгээр 12-14 м/с, ялангуяа нэг ба хоёрдугаар арав хоногийн эхэн, гуравдугаар арав хоногийн дунд үеэр зарим үед 16-18 м/с хүртэл ширүүсч шороон болон цасан шуурга шуурах төлөвтэй.

Зураг 03. 5-р сарын агаарын температурын хоногийн явц

Хөдөө аж ахуйн үйлдвэрлэлд хэрхэн нөлөөлөх тухай: 5 дугаар сарын цаг агаарын урьдчилсан мэдээгээр агаарын дундаж температур ихэнх нутгаар олон жилийн дунджийн орчим, хур тунадас ихэнх нутгаар олон жилийн дунджаас ахиу ба дунджийн орчим орох төлөвтэй байна.

5 дугаар сард ихэнх нутгаар хүйтэн хавсаргатай, ялангуяа тал хээрийн нутгаар үе үе хүчтэй шороон шуурга шуурч, бэлчээрийн ургамлын ургалтыг удаашруулахын зэрэгцээ малын хариулга, маллагаанд таагүй нөлөөлөх төлөвтэйг онцгой анхаарна уу.

2015-06 дугаар сарын цаг агаарын төлөв: Агаарын температурын сарын дундаж нь 15-20 градус дулаан буюу нутгийн хойд хэсгээр олон жилийн дунджаас 1.0-1.2 градусаар дулаан, бусад нутгаар олон жилийн дунджийн орчим байна.

Энэ сард орох хур тунадасны хэмжээ нь ихэнх нутгаар олон жилийн дунджийн орчим орох төлөвтэй.

Гол мөрний намрын мөсний үзэгдэл эхлэх, мөсөн бүрхүүл тогтох хугацааны прогноз: 5 дугаар сард Хөвсгөлийн уулсаас эх авсан Эг, Сэлэнгэ мөрний дагууд, Хэнтэй нуруунаас усжих Туул голын усны түвшин олон жилийн дунджаас 10-40 см

бага, мөн бусад голуудын усны түвшин олон жилийн дунджаас 20-50 см бага байх төлөвтэй байна.

Ихэнх гол мөрний усны түвшин олон жилийн дунджаас бага ба түүний орчим байх төлөвтэй байгаа хэдий ч Хөвсгөлийн уулсаас эх авсан Эг, Сэлэнгэ мөрний дагууд, Хэнтэй нуруунаас усжих Туул, голуудын усны түвшин олон жилийн дунджаас 10-20 см ахиу байх ба 5 дугаар сарын дунд үеэр зарим томоохон голын усны түвшин өмнөх өдрийнхөөс 10-30 см нэмэгдэх төлөвтэй.

Манай аймгийн гол мөрний хаврын шар усны үерийн оргил үе гол төлөв 5 дугаар сарын эхэн ба дунд үеэр ажиглагддаг боловч энэ жилийн хувьд онцгой үер ажиглагдахгүй төлөвтэй.

ГЭМТ ХЭРЭГ, АЮУЛГҮЙ БАЙДАЛ

Оны эхний 04 дугаар сард нийт 107 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 1 хэргээр буюу 0.9 хувиар өссөн үзүүлэлттэй байна.

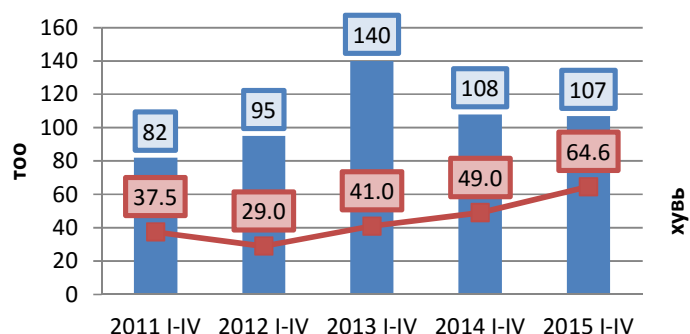
Нийт бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 44 буюу 41.1 хувь өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг эзэлж байна. Нийт өмчлөх эрхийн гэмт хэргийг өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулбал 10 хэргээр буюу 18.5 хувиар буурчээ. Үүнээс хулгайн гэмт хэрэг 15, нийт өмчлөх эрхийн гэмт хэргийн 27 буюу 64.3 хувийг малын хулгайн гэмт хэрэг эзэлж байна. Малын хулгайн гэмт хэргийг өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад ижил түвшинд байна.

Хүснэгт 7. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг, хэргийн ангилал, төрлөөр, жил бүрийн эцэст

Хэргийн төрөл	2011	2012	2013	2014	2015
Бүртгэгдсэн хэрэг-бүгд		95	140	108	107
Гэмт хэргийн төрлөөр					
Хөнгөн		34	46	49	53
Хүндэвтэр		55	84	51	50
Хүнд		5	9	8	4
Онц хүнд		1	1	0	0
Гэмт хэргийн төрлөөр					
Хүний амь бие эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг		24	36	40	42
Хүнийг санаатай алах		1	0	0	
Бусдыг болгоомжгүй алах		0	1	1	
Бусдын бие мах бодод гэмтэл учруулах		21	33	36	40
Амиа хорлосон		2	2	3	2
Золгүй явдлаас нас барсан					
Хүний эрх, эрх чөлөө алдар хүнд, нэр төрийн эсрэг гэмт хэрэг					
Хүүхэд гэр бүл, нийгмийн ёс суртахууны эсрэг гэмт хэрэг		2	3	1	
Иргэдийн улс төрийн болон бусад эрх, эрх чөлөөний эсрэг гэмт хэрэг			1		
Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг		52	76	54	44
Хулгай		46	72	45	44
Булаалт		1	0	0	-
Дээрэм		1	2	2	-
Залилан		1		2	
Завших, үрэгдүүлэх				2	
Бусад буюу /151-153/		3			
Аж ахуйн эсрэг гэмт хэрэг			1		

Нийгмийн аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	1	9	3	2
Хүн амын эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг	1		1	
Байгаль хамгаалах журмын эсрэг гэмт хэрэг	5	4	4	2
Тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний авулгүй байдал, ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг	10	7	5	3
Захиргааны журмын эсрэг гэмт хэрэг		2		11
Шүүн таслах ажиллагааны эсрэг гэмт хэрэг				
Албан тушаалын гэмт хэрэг		1		1
Цэргийн албаны эсрэг гэмт хэрэг				2
Компьютерийн мэдээллийн аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг				

Зураг 4. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг, илрүүлэлтийн хувь

Тайлант хугацаанд гэмт хэргийн улмаас иргэд, аж ахуйн нэгж байгууллагад оны үнээр 228.2 сая төгрөгийн хохирол учирч үүний 69.2 хувийг гэм буруутай этгээдээр нөхөн төлүүлсэн байна. Жилийн эцсийн байдлаар гэмт хэргийн улмаас хүний амь нас хохироогүй байна.

■ Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг — Гэмт хэрэг илрүүлэлтийн хувь

Хүснэгт 8. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг, сумаар, жил бүрийн эцэст

Сум	2011 I-IV	2012 I-IV	2013 I-IV	2014 I-IV	2015 I-IV	$\frac{2015-IV}{2014-IV} \%$
Булган	31	28	39	29	33	113.8
Баян-Агт	2	6	5	4	6	1 да
Баяннуур	-	1	-	4	5	125.0
Бугат	3	5	6	5	9	180.0
Бүрэгхангай	4	3	6	7	11	157.1
Гурванбулаг	6	3	3	5	7	140.0
Дашинчилэн	7	1	5	2	8	400.0
Могод	4	2	7	2	4	2 да
Орхон	1	6	18	2	12	600.0
Рашаант	7	4	7	7	2	28.6
Сайхан	4	5	6	7	2	28.6
Сэлэнгэ	5	13	4	5	1	20.0
Тэшиг	2	2	6	5	1	20.0
Хангал	3	7	10	13	2	15.4
Хишиг-Өндөр	3	4	9	6	2	33.3
Хутаг-Өндөр	-	5	9	5	2	40.0
Бүгд	82	95	140	108	107	64.7

Хүснэгт 9. Хулгайн гэмт хэрэг, сумаар, жил бүрийн эцэст

Сум	2011	2012	2013	2014	2015
Булган	3	17	17	8	9
Баян-Агт	2	4	4	4	1
Баяннуур	-	-	-	4	5
Бугат	3	3	3	2	4
Бүрэгхангай	3	2	3	2	6
Гурванбулаг	5	2	1	4	2
Дашинчилэн	5	-	3	1	6
Могод	1	2	5	1	1
Орхон	-	3	10	1	6
Рашаант	5	-	2	5	1
Сайхан	1	2	4	4	1
Сэлэнгэ	2	7	2	2	-
Тэшиг	1	-	5	1	-
Хангал	1	1	2	1	-
Хишиг-Өндөр	-	1	5	3	-
Хутаг-Өндөр	-	2	6	2	-
Бүгд	32	46	72	45	42

Хүснэгт 10. Малын хулгайн гэмт хэрэг, сумаар, жил бүрийн эцэст

	2011	2012	2013	2014	2015
Булган	2	2	1	1	-
Баян-Агт	3	4	3	3	1
Баяннуур	-	-	-	4	5
Бугат	2	2	1	1	4
Бүрэгхангай	2	2	3	2	5
Гурванбулаг	1	1	1	1	1
Дашинчилэн	-	-	1	1	4
Могод	2	2	1	1	-
Орхон	2	2	8	1	6
Рашаант	-	-	1	5	1
Сайхан	-	2	2	3	
Сэлэнгэ	5	4	2	2	-
Тэшиг	-	-	4	-	-
Хангал	1	1	1	1	
Хишиг-Өндөр	-	1	1	-	-
Хутаг-Өндөр	2	1	2	1	-
Бүгд	22	24	32	27	27

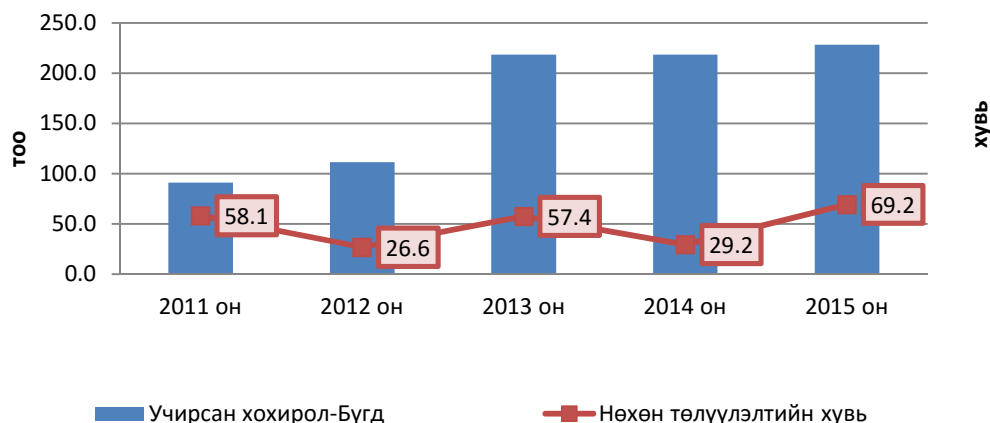
Хүснэгт 11. Гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол, жил бүрийн эцэст

Үзүүлэлт	2013 I-IV	2014 I-IV	2015 I-IV	$\frac{2015\text{-IV}}{2014\text{-IV}}\%$
	сая төгрөг			
Учирсан хохирол-Бүгд	218.3	218.7	228.0	104.3
Үүнээс				
Нөхөн төлүүлсэн	125.4	63.9	157.8	246.9
Нөхөн төлүүлэлтийн хувь	57.4	29.2	69.2	236.9

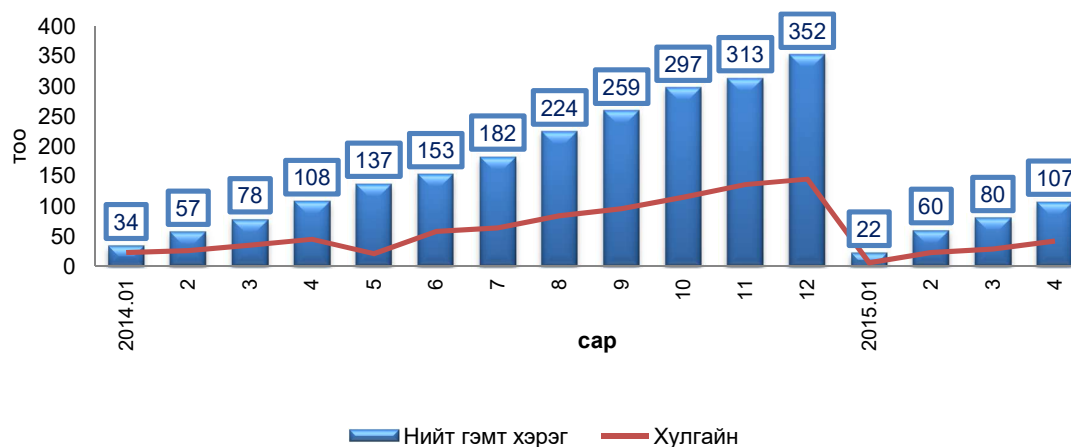
Хүснэгт 12. Гэмт хэрэг үйлдсэн этгээд, хүйсээр, жил бүрийн эцэст

Үзүүлэлт	2011	2012	2013	2014	2015
Бүгд	178	88	122	92	108
Үүнээс:					
Эмэгтэйчүүд	7	2	4	7	7
17 хүртэлх насны хүүхэд	2	4	2	7	1

Зураг 5. Гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол, нөхөн төлүүлэлтийн хувь

Зураг 6. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг, үүнээс хулгайн гэмт хэрэг, 2014, 2015 оны сар бүрээр

ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНЭ

Аймгийн төвд байрладаг хүнсний захууд, хүнсний болон бараа томоохон дэлгүүрийн 213 нэр төрлийн бараа, бүтээгдэхүүнд үнийн ажиглалтыг сар бүрийн 18-20 ны хооронд хийж байна. Хэрэглээний бараа үйлчилгээний ерөнхий индекс 118.4 хувь, өмнөх оны сартай харьцуулахад 18.4 хувь өссөн байна.

Бараа үйлчилгээний үнийн өөрчлөлтөд хүнсний бараа, ундаа, ус бүлгийн дүнгээрээ 105.6 хувиар, согтууруулах ундаа архи тамхи бүлгийн дүнгээрээ 114.8 хувиар, хувцас бөс бараа бүлгийн дүнгээрээ 118.8 хувиар, эм эмнэлэгийн үйлчилгээ бүлгийн дүнгээрээ 121.1 хувиар төдийгүй дийлэнх бараа үйлчилгээ бүлгийн дүнгээрээ өссөн нь нөлөөлж байна. (сарын өөрчлөлтийг Зураг 10. харуулав.)

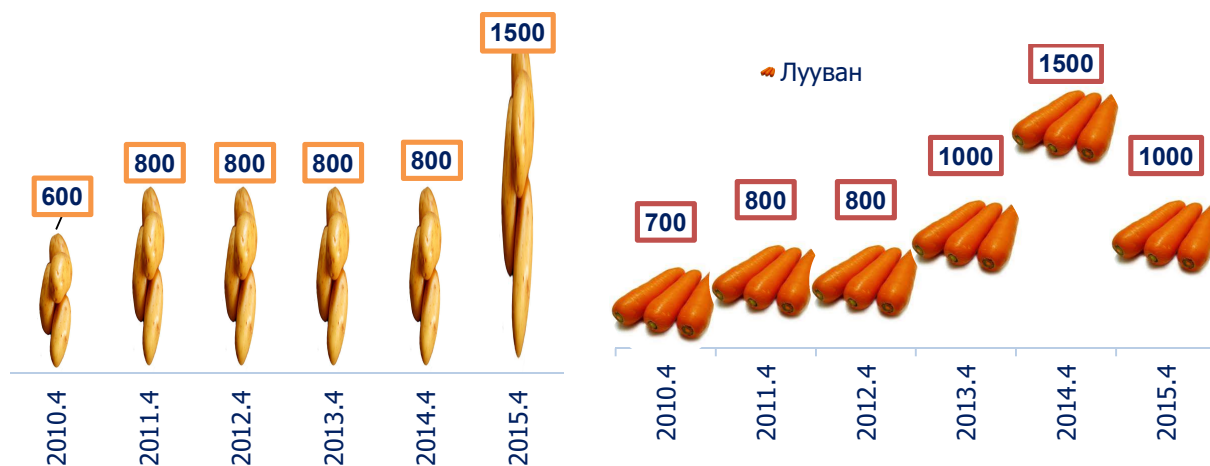
Хүснэгт 13. Хэрэглээний үнийн ерөнхий индекс, барааны бүлгээр

Бараа, үйлчилгээний бүлгийн нэр	2015 IV 2010 XII	2015 IV 2014 IV	2015 IV 2014 XII
Ерөнхий индекс	173.9	118.4	109.2
Хүнсний бараа, ундаа, ус	152.5	105.6	104.2
Согтууруулах ундаа, тамхи	191.2	114.8	100.0
Хувцас, бөс бараа гутал	210.0	118.8	100.3
Орон сууц, ус цахилгаан, түлш	132.7	103.4	101.1
Гэр ахуйн тавелга, гэр ахуйн бараа	140.5	112.8	100.8
Эм тариа, эмнэлгийн үйлчилгээ	161.8	121.1	109.3
Тээвэр	85.2	62.4	61.9
Холбооны хэрэгсэл, шуудангийн үйлчилгээ	111.6	111.8	100.0
Амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа, үйлчилгээ	132.4	108.8	100.0
Боловсролын үйлчилгээ	164.1	100.0	100.0
Зочид буудал, нийтийн хоол, дотуур байр	234.8	119.7	100.0
Бусад бараа, үйлчилгээ	519.1	383.4	370.2

Зураг 6. Нэг кг дээд гурилын дундаж үнэ, 2010-2015 оны 4-р сард, төгрөг

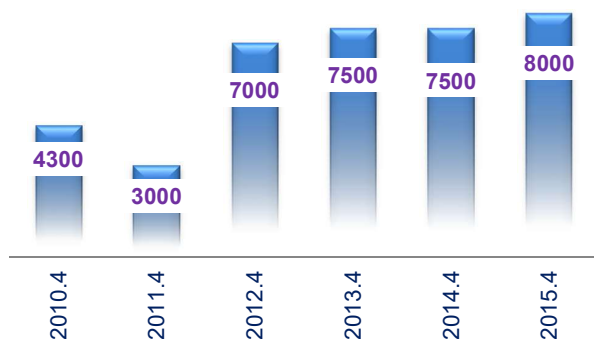
Зураг 7. Нэг кг хүнсний ногооны дундаж үнэ, 2010-2015 оны 4 сард

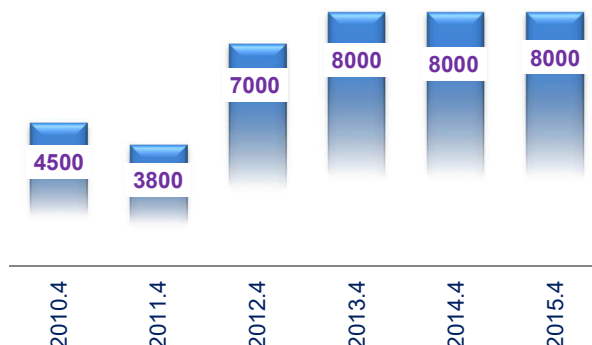
Хүснэгт 14. Хүнсний гол нэр төрлийн барааны 7 хоногийн ажиглалт 2015 оны 4-р сарын, сүүлийн 7 хоног

Барааны нэр төрөл		2015 IV/15	2015 IV/22	2015 IV/29	$\frac{2015.IV/29}{2015.IV/15}$
"Алтан тариа" гурил	дээд, савласан	1400	1400	1500	107.1
	I зэрэг, задгай	960	1000	1000	100.0
Орон нутгийн гурил	"Хангай" 1-р гурил	900	900	900	100.0
	"Орхон мандал" 1-р гурил	900	900	900	100.0
Талх "Ундрах" аймгийн үйлвэр		900	900	900	100.0
Цагаан будаа		2400	2400	2400	100.0
Элсэн чихэр		1800	1800	1800	100.0
Сүү	Задгай	1600	1800	1800	100.0
	"Цэвэр сүү"	2750	2750	2750	100.0
Ургамлын тос, "Кларина"		3600	3600	3600	100.0
Мах	Үхрийн	8000	8500	8000	94.1
	Хонины	8000	8000	7500	93.8
	Адууны	6500	6500	6000	92.3
	Ямааны	4500	4500	6000	133.3
Ногоо	Төмс /монгол/	1500	1500	1500	100.0
	Лууван /монгол/	1000	1000	1000	100.0
	Байцаа /хятад/	1500	1500	1500	100.0
	Манжин /монгол/	1500	1500	1500	100.0
	Сонгино /монгол/	2500	2500	2500	100.0
	Сонгино /хятад/	1500	1500	1500	100.0
	Сармис	500	500	500	100.0

Зураг 8. Нэг кг хонины махны үнэ, төгрөг

Зураг 9. Нэг кг үхрийн махны үнэ, төгрөг

Хүснэгт 15. Хүнсний гол нэр төрлийн барааны ажиглалт, жил бүрийн 4-р сар, төгрөг

Барааны нэр төрөл		Хэмжих нэгж	2011	2012	2013	2014	2015
"Алтан тариа" гурил /задгай/	I зэрэг	кг	880	950	1000	1200	1400
	II зэрэг	кг	520	700	700	700	900
Будаа	Цагаан	кг	1800	1800	1800	2300	2400
	Шар	кг	1450	1500	1500	1700	1900
Элсэн чихэр		кг	1800	1800	1800	1800	1800
Хонины мах	ястай	кг	3000	7000	7500	7500	8000
	цул	кг	3000	7000	7500	7500	8000
Үхрийн мах	ястай	кг	3800	7000	8000	8000	8000
	цул	кг	3800	7000	8000	8000	8000
Адууны мах		кг	3000	6000	6500	6500	6000
Ямааны мах		кг	2800	6000	6500	6000	4500
Сүү	задгай	л	1200	1500	1500	1500	1600
	"Цэвэр сүү"	л	1800	1800	1800	2500	2750
Байцаа	монгол	кг	1000	900	1500	1500	1500
Лууван	монгол	кг	800	800	1000	1500	1000
Манжин	монгол	кг	1000	800	1300	1500	2000
Төмс	монгол	кг	800	800	800	800	1500
Сонгино	хятад	кг	1100	1000	1500	1500	1500
Сармис, булцуу		кг	300	300	300	300	500
Ургамлын тос		л	2750	3000	3000	3500	3600
Өндөг		ш	220	250	280	420	350
Талх "Ундрах" орон нутгийн		ш	550	650	650	750	900

Хүснэгт 16. Нэг литр шатахууны үнэ, 2015.05.04-ны байдлаар, төгрөг

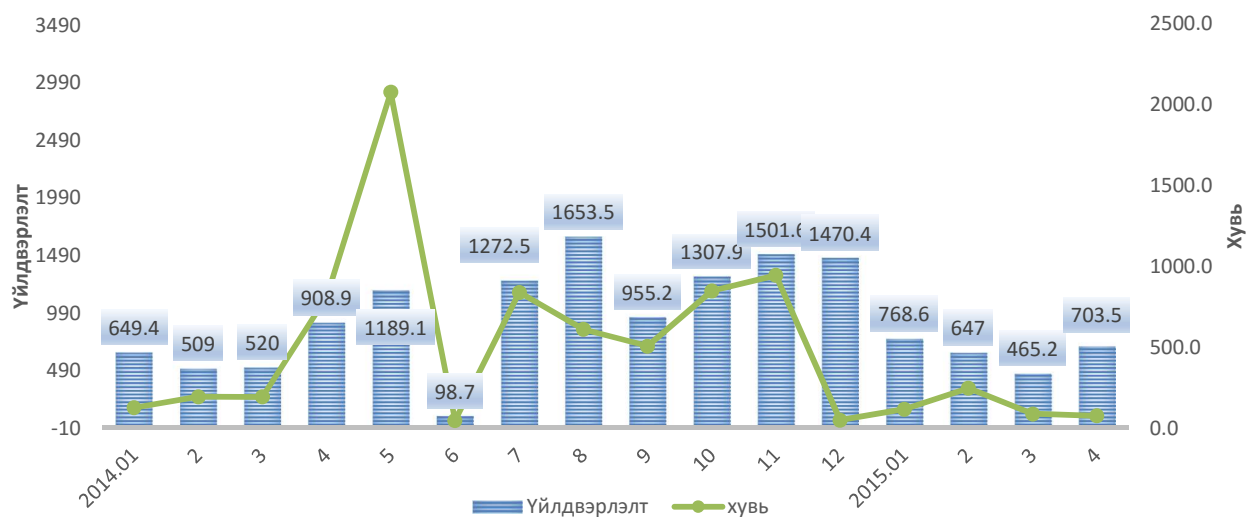
ШТС	АИ 95	АИ 92	АИ 80	Дизиль түлш	Газ
Шунхлай	0	1710	1540	1800	0
Тэс	0	1700	1530	1790	0
Магнай трейд	0	1710	1540	1800	0
Жаст ойл	0	1710	1540	1800	0
Петровис	1900	1710	1540	1800	0
Газ	0	1700	0	1790	1380

АЖ ҮЙЛДВЭР

Аймгийн аж үйлдвэрийн салбар 4-р сард 703.5 саятөгрөгийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэж, 1717.2 сая төгрөгийн борлуулалт хийсэн нь өнгөрсөн онтой харьцуулахад үйлдвэрлэлт 22.6 хувиар буурсан бол борлуулалт 168.3 хувиар өссөн байна.

Зураг 10. Аж үйлдвэрийн салбарын үйлдвэрлэлт, борлуулалт, хувиар

Аж үйлдвэрийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлтийг өнгөрсөн онтой харьцуулахад дулааны эрчим хүч, усан хангамжийн үйлдвэрлэл 114.7 хувь, боловсруулах аж үйлдвэр 127.1 хувиар тус тус өссөн байна.

Хүснэгт 17. Аж үйлдвэрийн салбарын үйлдвэрлэлт, жил бүрийн 4 сард, сая төгрөг

	2014 IV	2015 IV	$\frac{2015 IV\%}{2014 IV\%}$	2014 IV	2015 IV	$\frac{2015 IV\%}{2014 IV\%}$
Чулууннүүрс	3.3	-	-	107745	-	-
Богбудаа	-	0.4	-	0	2520	-
Төмрийнхүдрийнбаяжмал	4	-	-	338894.4	-	-
Дулааныэрчимхүч	3.1	2.9	93.5	105995	149785.2	141.3
Гурил I зэрэг	392.3	989.5	252.2	226650	405050	178.1
Гурил II зэрэг	35.1	19.4	55.2	13338	6940	52
Арвайнгурил	2.1	2.4	114.2	1526.7	1260	82.5
Хивэг	114	323.6	283.8	22750	58248	256
Нарийнбоов	11.2	11.3	100.8	15648	15908	101.7
Талх	8.4	9.3	110.7	6247.8	9780	156.5
Хэрчсэнгурил	0.2	1.3	650	198	872.7	440.7
Ноосонплате, банзал	30	5	16.6	1452	350	24.1
Ноосонцамц	15	5	33.3	800	275	34.4
Монголдээл,тэрлэг	12	30	250	1020	2400	235.3
Өмд	6	5	83.3	311.5	125	40.1
Хүүхдийнплатье	6	5	83.3	252	210	83.3
Буриадгутал	16	50	312.5	932	4500	482.8
Гэрийнбусадмодонтавилга	5	3	60	1646	600	36.5
Түгээсэнцэвэрус	6.2	4.8	77.4	45526.5	35078.6	77.1
Сувагжуулалт	5.2	3.9	75	18012	9626.8	53.4

Аж үйлдвэрийн борлуулалт:Аймгийн аж үйлдвэрийн салбар нь 4-р сард 1717.2 сая төгрөгийн борлуулалт хийсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 697.2 сая төгрөг буюу 168.3 хувиар өссөн байна. Нийт борлуулалтын 1307.6 сая төгрөг буюу 76.1 хувийг боловсруулах аж үйлдвэрийн борлуулалт, 409.5 сая төгрөг буюу 23.8 хувийг цахилгаан дулааны эрчим хүчний салбарын борлуулалт тус тус эзэлж байна.

Хүснэгт 18. Аж үйлдвэрийн бүтээгдэхүүн борлуулалт, салбараар,4 сард, сая төгрөг

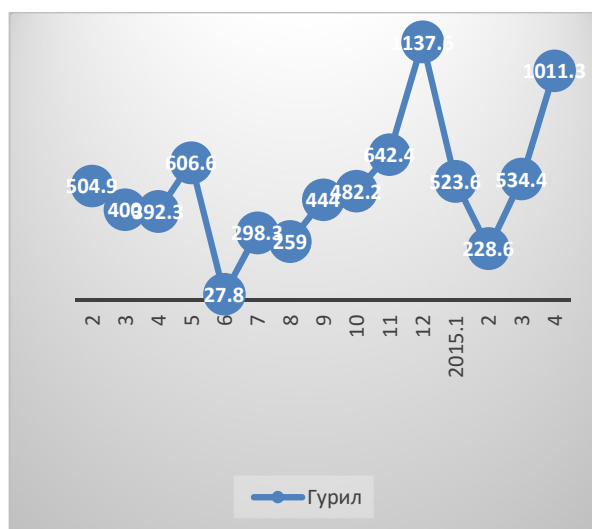
Салбараар	Ажүйлдвэрийнборлуулалт		
	2014 IVсар	2015 IVсар	$\frac{2015 IV}{2014 IV \%}$
Уулуурхайолборлохүйлдвэр	91.7	-	-
Нүүрсолборлолт	91.7	-	-
Төмрийнхүдэрлборлолт	-	-	-
Бусадашигтмалтмалолборлолт			
Боловсруулахүйлдвэр	533.1	1307.6	245.2
Хүнснийбүтээгдэхүүнүйлдвэрлэлт	526.1	1292.8	245.7
Махзагас, ногоо, тосболовсруулалт	-	-	-
Сүүсүүнбүтээгдэхүүнүйлдвэрлэл	-	-	-
Үртарианыгурил, малынтэжээл	490.2	1255.3	256.1
Хүнснийбусадбүтээгдэхүүн	35.9	36.9	102.7
Ундааүйлдвэрлэл			

Хувцасүйлдвэрлэл, үслэгэрьсболовсруулалт	36.4	12	32.9
Арьсширболовсруулахүйлдвэр	0.1	-	-
Модмодонэдлэлүйлдвэрлэл	-	-	-
Цаас, цаасанбүтээгдэхүүнүйлвэрлэл	-	-	-
Бусадүйлдвэрлэл	3.3	3.4	103.0
Цахилгаан, дулаан, усанхангамж	395	409.6	103.6
Цахилгаан, дулаан, уур, усанхангамж	395	409.6	103.6
Дүн	1019.9	1717.2	168.3

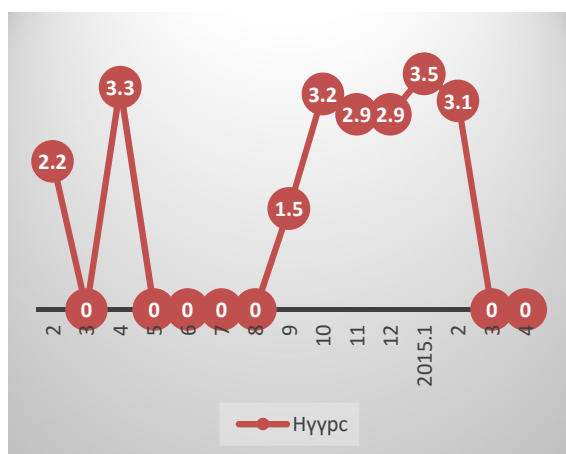
Зураг 11.Талх үйлдвэрлэлт, мян.тн

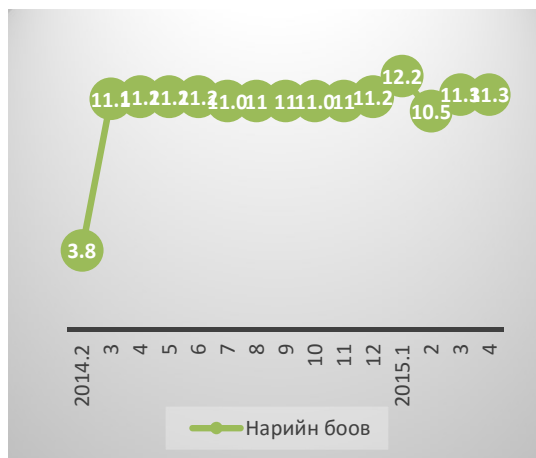
Зураг 12. Гурил үйлдвэрлэлт, мян.тн

Зураг 13. Нүүрс олборлолт, мян.тн

Зураг 14. Нарийн боов үйлдвэрлэлт, мян.тн

АЙМГИЙН ТӨСӨВ

Аймгийн төсвийн орлого: Оны эхний 4 сарын байдлаар орон нутгийн төсвийн орлого 17618.1 сая төгрөг болж өмнөх оны мөн үеэс 17.3 хувиар өссөн байна. Мөн аймгийн төсвийн орлого эхний 4 сард төсөвлөснөөс 1.6 хувиар дутуу бүрдсэн байна.

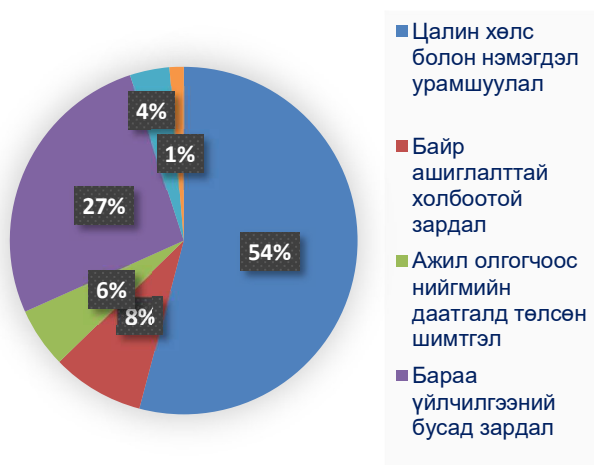
Хүснэгт 17. Аймгийн төсвийн орлого, 4-р сарын байдлаар, сая төгрөг

Орлогын нэр,төрөл	2014 I-IV		2015 I-IV		2014 I-IV	2015 I-IV
	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Төлөвлөгөөний биелэлт	
Төсвийн орлогын дүн	15015.3	13370	14776.5	17618.1	89.0	110.5
УРСГАЛ ОРЛОГО	5200.8	4644.7	4616.6	4647.3	89.3	99.4
ТАТВАРЫН ОРЛОГО	5146.0	4607.6	718.0	866.9	89.5	15.6
Орлогын албан татвар	801.6	682.0	1120.0	1181.1	85.1	164.2
Хувь хүний орлогын албан татвар	1144.5	983.6	1120.0	1181.1	85.9	113.9
Цалин, хөлс, шагнал, урамшуулал болонтэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрхлэ	1144.5	983.6	1120.0	1181.1	85.9	113.9
Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт (- тэмдэгтэй)	-342.9	-301.6	-402.0	-314.2	87.9	133.3
Өмчийн татвар	31.3	95.6	142.0	135.3	305.4	148.6
Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	31.3	95.6	88.0	81.8	305.4	92.1
Дотоодын бараа үйлчилгээний орлогын албан татвар	54.3	59.3	-	-	109.3	-
Тусгай зориулалтын орлого	54.3	59.3	-	-	109.3	-
Авто тээврийн болон өөрөө явагч хэрэгслийн албан татвар	54.3	59.3	54.0	53.4	109.3	91.0
Бусадтатвар (төлбөр, хураамж)	4258.8	3770.6	3756.6	3645.2	88.5	99.6
Улсын тэмдэгтийн хураамж	-	0.1	-	3.0	-	-
Газрын төлбөр	24.8	36.3	29.8	37.0	146.4	82.0
Газрын төлбөр	24.8	36.3	29.8	37.0	146.4	82.0
Дуудлага худалдаа сонгон шалгаруулалт	0.0	0.0	-	-	-	-
Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	4234.0	3734.2	3726.8	3605.2	88.2	99.8
Ойн нөөц ашигласны төлбөр	-	-	-	-	-	-
Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр	4234.0	3734.2	3726.8	3605.2	88.2	99.8
ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	54.8	37.1	72.1	77.9	67.7	194.3
Хувьцааны ногдол ашиг	12.5	5.8	17.7	28.9	46.6	304.2
Түрээсийн орлого	4.0	3.1	3.5	4.5	77.7	112.6
Хүү, торгуулийн орлого	22.5	24.1	22.0	20.4	107.0	91.4
Бусад орлого	15.8	4.1	16.5	4.6	25.9	402.8

ХӨРӨНГИЙН ОРЛОГО	12.0	8.2	12.0	11.7	68.7	145.6
Хөрөнгө борлуулсны орлого	12.0	8.2	12.0	11.7	68.7	145.6
Улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг	-	-	10075.8	9881.3	-	-
Улсын төсвөөс орон нутгийн төсөвт олгох санхүүгийн дэмжлэг	-	-	270.0	270.0	-	-
Тусгай зориулалтын шилжүүлгийн орлого	-	-	8839.5	8863.3	-	-
Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас шилжүүлсэн орлого	-	-	966.3	747.9	-	-

Аймгийн төсвийн зарлага: Орон нутгийн байгууллагын төсвийн зарлага нь оны эхний 4 сарын байдлаар 3331.6 сая төгрөгт хүрсэн байна. Үүний 54.1 хувийг цалин хөлс нэмэгдэл урамшуулал, 3.7 хувийг урсгал шилжүүлэг, 26.7 хувийг бараа үйлчилгээний бусад зардал эзэлж байгаа нь хамгийн их байна. Харин улсын төсвийн байгууллагын зарлага 7820.3 сая төгрөгт хүрсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 1.9 хувиар өссөн байна. Улсын төсвийн байгууллагын нийт зарлагын 64.2 хувийг цалин хөлс, нэмэгдэл, урамшуулал, 14.8 хувийг байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал, 6.6 хувийг нормативт зардал эзэлж байгаа нь хамгийн их байна.

Зураг 15. Орон нутгийн байгууллагын төсвийн зарлага, 4-р сарын байдлаар, сая төгрөг

Зураг 16. Улсын төсвийн байгууллагын зарлага, 4-р сарын байдлаар, сая төгрөг

Өр авлага: 4-р сарын эхэнд нийт өглөг 517.6 сая төгрөг байсан бол 148.4 сая төгрөгийн өглөг нэмэгдэж, 34.7 сая төгрөгийн өглөгийг барагдуулж, хугацааны эцэст 631.3 сая төгрөгийн өглөгтэй байна. Харин нийт авлага 4-р сарын эхэнд 19.0 сая төгрөг байсан 0.6 сая төгрөгийн авлага нэмэгдэж, 0.1 сая төгрөгийн авлагыг авсанаар хугацааны эцэст барагдуулаагүй 19.5 сая төгрөгийн авлагатай байна.

Нийт өглөгийн 86.7 хувийг боловсрол, соёлын байгууллагын өглөг эзэлж байна. Энэ өглөгийн 90.5 хувийг түлш халаалтын зардлын, 5.8 хувийг цалингийн өглөг эзэлж байна. Харин нийт авлагын 92.3 хувийг орон нутгийн захиргааны байгууллагын авлага эзэлж байна. Нийт өглөг авлагын хэмжээ өмнөх оны мөн үеэс өглөг 23.3 хувиар өссөн бол, авлага 34.4 хувиар буурсан байна.

ХУДАЛДАН АВАХ АЖИЛЛАГАА

Аймгийн худалдан авах ажиллагааны алба нь 2015 онд орон нутгийн төсвөөс 2 төсөл арга хэмжээ буюу 425.0 сая төгрөг, орон нутгийн хөгжлийн сангаас 14 төсөл арга хэмжээ буюу 2539.9 сая төгрөг, авто замын сангаас 2 төсөл арга хэмжээ буюу 174.9 сая төгрөг, байгаль хамгаалах сангаас 19 төсөл арга хэмжээ буюу 4504.7 сая.төгрөг, нийт 37 буюу 7644.5 сая төгрөгийн төсөл арга хэмжээ зохион байгуулахаар төлөвлөсөн. Нийт төсөл арга хэмжээний 58.9 хувийг байгаль хамгаалах сан, 34,0 хувийг орон нутгийн төсөв тус тус эзэлж байгаа дийлэнх байна. Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулвал төлөвлөгдсөн төсөл арга хэмжээ 13.9 хувиар буурсан байна.

Хүснэгт 18. Бараа, ажил, үйлчилгээний худалдан авалт, оноор, (сая.төг)

№	Үйлчилгээний нэр төрөл	2014 он		2015 он	
		Тоо, хэмжээ	Батлагдсан төсөвт өртөг	Тоо, хэмжээ	Батлагдсан төсөвт өртөг
1	Орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалт	4	106.6	2	425
2	Орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгө оруулалт	18	3599.1	14	2,539.90
3	Байгаль хамгаалах сангийн хөрөнгө оруулалт	19	130	19	4,504.70
4	Авто замын сангийн хөрөнгө оруулалт	2	3945.7	2	174.9
	Дүн	43	7781.4	37	7644.5

4-сарын байдлаар зохион байгуулагдах нийт төсөл арга хэмжээний 36 буюу 8474.4 сая төгрөгийн төсөл арга хэмжээ батлагдсан. Энэ нь 2015 онд батлагдсан төсөл арга хэмжээ нэмэлт тодотголоор төсөл арга хэмжээ 1-оор буурч, төсөв 829.9 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн байна.

4-н сарын байдлаар нийт 22 буюу 6088,8 сая төгрөгийн төсөл арга хэмжээ зарлагдсанаас 7 буюу 1317.3 сая төгрөгийн төсөл арга хэмжээ гэрээ байгуулсан. Зохион байгуулагдаагүй төсөл арга хэмжээ нь тендерийн бичиг баримт дутуу, ажлын даалгавар ТЭЗҮ ирүүлээгүй шалтгаантай байна. Зарласан төсөл арга хэмжээнээс 17 буюу 77.3 хувийг цахим хэлбэрээр зарласан байна.

Хүснэгт 19. Тодотголоор батлагдсан, гэрээ байгуулсан төсөл арга хэмжээ

№	Үйлчилгээний нэр төрөл	Батлагдсан төсөл арга хэмжээ		Зарлагдсан төсөл арга хэмжээ		Гэрээ байгуулагдсан төсөл арга хэмжээ		
		Тоо, хэмжээ	Мөнгөн дүн /сая.төг/	Тоо, хэмжээ	Мөнгөн дүн /сая.төг/	Тоо, хэмжээ	Мөнгөн дүн /сая.төг/	Гэрээ байгуулсан нийт өртөг /сая.төг/
1	Орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалт	4	488.0	3	228.0			
2	Орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгө оруулалт	12	2,065.8	7	1,362.8	3	1,089.8	1,046.9
3	Байгаль хамгаалах сангийн хөрөнгө оруулалт	18	5,671.2	9	4,248.7	2	24.0	22.8
4	Авто замын сангийн хөрөнгө оруулалт	2	249.4	2	249.4	2	249.4	247.6
	Дүн	36	8,474.4	21.00	6,088.9	7	1,363.2	1,317.3

ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ

Эхний 4-н сарын байдлаар 2014 оны эцэст тоологдсон төллөх насны нийт 1396.3 мянган хээлтэгч малын 969.5 мянга буюу 69.4 хувь нь төллөсөн байна. Үүнээс эм ямааны 72.1 хувь, эм хонины 77.6 хувь ингэний 19.1 хувь, үнээний 36.7 хувь, гүүний 16.5 хувь төллөжээ.

Хүснэгт 20. Мал төллөлт, эх малын төрлөөр, эхний 4-н сарын байдлаар

Эх малын төрөл	Төллөсөн хээлтэгч, толгой			Төллөлтийн хувь		
	2013 I-IV	2014 I-IV	2015 I-IV	2013 I-IV	2014 I-IV	2015 I-IV
Бүгд	690386	883674	969522	60.0	71.3	69.4
Гүү	9385	14892	13112	14.3	20.5	16.5
Үнээ	16480	29153	36941	21.4	34.0	36.7
Ингэ	107	100	85	31.6	26.7	19.1
Эм хонь	418783	532545	600856	67.0	78.1	77.6
Эм ямаа	245631	306984	318528	64.1	77.0	72.1

Хүснэгт 21. Мал төллөлт, сумаар, төллөлтийн хувь, эхний 4-н сарын байдлаар

Сумын нэр	Төллөсөн хээлтэгч						Төллөлтийн хувь					
	Бүгд	Гүү	Үнээ	Ингэ	Эм хонь	Эм ямаа	Бүгд	Гүү	Үнээ	Ингэ	Эм хонь	Эм ямаа
Булган	18888	155	1065	0	11466	6202	65.6	11.7	37	0	75.9	65.5
Баян-Агт	69463	59	1200	0	44192	24012	60.6	1.1	17.1	0	68.9	63.1
Баяннуур	44701	180	2305	26	24900	17290	80.7	7.6	57.7	23.4	85.6	87.2
Бугат	29740	380	1209	0	16836	11315	76.5	15.9	23.3	0	90.3	89.6
Бүрэгхангай	105900	1120	2500	20	67050	35210	82.5	21.3	29.9	27.4	91.5	84.9
Гурван булаг	109084	621	1234	4	69117	38108	74.2	9	21.9	9.8	80	79.3
Дашинчилэн	85569	2129	2966	21	51039	29414	79.2	38.4	47.2	45.7	82.6	85.5
Могод	91229	954	2869	0	66191	21215	73	11	39.8	0	83.7	70.8
Орхон	67931	846	2289	0	39901	24895	49.5	9.7	22.4	0	58	50.4
Рашаант	58252	576	1079	10	33682	22905	72.3	14.6	34.1	10.4	77.3	76.8
Сайхан	91250	1562	2620	4	65792	21272	69.8	12.4	36.2	16.7	81.5	70.8
Сэлэнгэ	20811	381	2936	0	10506	6988	52.3	16.9	47.4	0	55.3	56.5
Тэшиг	18908	565	2614	0	9761	5968	59	29.8	41.7	0	69.2	61.1
Хангал	15021	419	1850	0	6987	5765	59.3	41.4	64.2	0	59.1	57.4
Хялгант	4707	125	1200	0	1500	1882	56.3	38.1	57.4	0	51.2	624
Хишиг-өндөр	69859	1082	2055	0	43852	22870	70.6	16.2	33.2	0	81.3	71.3
Хутаг-Өндөр	68209	1958	4950	0	38084	23217	71.2	48.9	56.9	0	74.2	73.2
Дүн	969522	13112	36941	85	600856	318528	69.4	16.5	36.7	19.1	77.6	72.1

Төл бойжилт: Гарсан төлийн 91.5 хувь буюу 887.4 мянган төл бойжиж байгаа нь өмнөх оны мөн үеийнхээс 1.3 мянга буюу 0.1 хувиар буурсан байна.

Хүснэгт 22. Төл бойжилт, төрлөөр жил бүрийн эхний 4-н сарын байдлаар

Төлийн төрөл	Бойжуулсан төл, толгой			Бойжуулалтын хувь		
	2013 I-IV	2014 I-IV	2015 I-IV	2013 I-IV	2014 I-IV	2015 I-IV
Бүгд	681374	888729	887437	98.7	99.4	91.5
Гүү	9287	14360	12657	99.0	99.1	96.5
Үнээ	16285	29506	36254	98.8	99.5	98.1
Ингэ	105	98	84	98.1	98.0	98.8
Эм хонь	414343	537380	559814	98.9	99.5	93.1
Эм ямаа	241354	307385	278628	98.2	99.2	87.4

Хүснэгт 23. Төл бойжилт, сумаар, эхний 4-н сарын байдлаар

Сум	Бойжсон төл					
	Бүгд	Унага	Тугал	Ботго	Хурга	Ишиг
Булган	18735	152	1062	0	11364	6157
Баян-Агт	67982	57	1172	0	43802	22951
Баяннуур	43957	179	2284	26	24696	16772
Бугат	29580	340	1201	0	16777	11262
Бүрэгхангай	100227	1095	2452	20	64950	31710
Гурван булаг	82121	542	1122	4	53047	27406
Дашинчилэн	81748	2079	2898	20	49304	27447
Могод	82256	910	2796	0	61764	16786
Орхон	56344	805	2250	0	34980	18309
Рашаант	51675	572	1061	10	30546	19486
Сайхан	89540	1527	2580	4	64952	20477
Сэлэнгэ	19820	366	2900	0	10055	6499
Тэшиг	18847	547	2587	0	9750	5963
Хангал	15017	419	1850	0	6984	5764
Хялганат	4614	122	1171	0	1486	1835
Хишиг-өндөр	57402	1037	1970	0	37553	16842
Хутаг-Өндөр	67572	1908	4898	0	37804	22962
Дүн	887437	12657	36254	84	559814	278628

Хүснэгт 24. Хорогдсон төл, сумаар, эхний 4-н сарын байдлаар

Сум	Хорогдсон төл					
	Бүгд	Унага	Тугал	Ботго	Хурга	Ишиг
Булган	205	3	3	0	119	80
Баян-Агт	1481	2	28	0	390	1061
Баяннуур	744	1	21	0	204	518
Бугат	232	40	8	0	94	90
Бүрэгхангай	5673	25	48	0	2100	3500
Гурван булаг	26963	79	112	0	16070	10702
Дашинчилэн	3821	50	68	1	1735	1967
Могод	8973	44	73	0	4427	4429
Орхон	11587	41	39	0	4921	6586
Рашаант	6577	4	18	0	3136	3419
Сайхан	1710	35	40	0	840	795
Сэлэнгэ	991	15	36	0	451	489
Тэшиг	332	18	27	0	141	146
Хангал	4	0	0	0	3	1
Хялгант	93	3	29	0	14	47
Хишиг-өндөр	12457	45	85	0	6299	6028
Хутаг-Өндөр	637	50	52	0	280	255
Дүн	82480	455	687	1	41224	40113

Зүй бусын хорогдол: Том малын зүй бусын хорогдол эхний 4-н сарын байдлаар 45123 толгой болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 41887 толгой мал буюу 7.4 хувиар өссөн байна. Нийт хорогдлыг малын төрлөөр авч үзвэл адуу 5 хувь, үхэр 4.6 хувь, 53.8 хувь нь хонь, 36.6 хувь нь ямаа хорогдоод байна. Мөн хорогдлыг сумаар авч үзвэл Гурванбулаг сум 44.7 хувийг, Могод сум 10.1 хувийг, Хишиг-Өндөр сум 12.1 хувийг эзэлж байгаа нь дийлэнх болж байна.

Хүснэгт 25. Зүй бусаар хорогдсон том мал, малын төрлөөр, жил бүрийн эхний 4-н сарын байдлаар

Малын төрөл	Хорогдсон том мал, толгой						Оны эхний малд том малын хорогдлын эзлэх хувь					
	2014			2015			2014			2015		
	II	III	IV	II	III	IV	II	III	IV	II	III	IV
Бүгд	1583	3148	6127	1645	3236	45123	0.06	0.11	0.22	0.05	0.10	1.44
Адуу	194	360	601	281	485	2246	0.09	0.16	0.27	0.11	0.19	0.89
Үхэр	147	315	547	214	391	2077	0.07	0.14	0.25	0.08	0.15	0.80
Тэмээ	0	0	0	1	1	1	0.00	0.00	0.00	0.08	0.08	0.08
Хонь	653	1443	2806	608	1218	24273	0.05	0.10	0.19	0.04	0.07	1.47
Ямаа	589	1030	2173	514	1141	16526	0.07	0.12	0.25	0.05	0.12	1.70

Хүснэгт 26. Зүй бусаар хорогдсон том мал, сумаар, эхний 4-н сарын байдлаар

Сум	Хорогдсон том мал						Оны эхний малд эзлэх хувь					
	Бүгд	Адуу	Үхэр	Тэмээ	Хонь	Ямаа	Бүгд	Адуу	Үхэр	Тэмээ	Хонь	Ямаа
Булган	103	9	8	0	40	46	0.2	0.2	0.1	0	0.1	0.2
Баян-Агт	1059	119	171	0	411	358	0.4	0.7	0.9	0	0.3	0.4
Баяннуур	601	16	54	0	215	316	0.5	0.2	0.5	0	0.3	0.7
Бугат	205	72	34	0	42	57	0.2	1	0.3	0	0.1	0.2
Бүрэгхангай	1965	36	106	1	993	829	0.7	0.2	0.5	0.5	0.6	0.9
Гурван булаг	20196	482	445	0	13149	6120	5.9	2	2.8	0	6.9	5.5
Дашинчилэн	1943	65	85	0	837	956	0.8	0.4	0.5	0	0.7	1.3
Могод	4576	343	255	0	2512	1466	1.6	1.2	1.3	0	1.5	2.1
Орхон	2751	331	177	0	840	1403	0.9	1.2	0.7	0	0.6	1.4
Рашаант	3531	187	123	0	1622	1599	1.9	1.4	1.5	0	1.7	2.4
Сайхан	1437	153	87	0	775	422	0.4	0.4	0.4	0	0.4	0.6
Сэлэнгэ	349	36	54	0	181	78	0.4	0.6	0.4	0	0.5	0.3
Тэшиг	302	47	68	0	98	89	0.4	0.8	0.4	0	0.4	0.5
Хангал	42	5	7	0	11	19	0.1	0.1	0.2	0.0	0.0	0.2
Хялганат	93	3	29	0	14	47	0.5	0.3	0.6	0	0.2	0.8
Хишиг-өндөр	5480	242	279	0	2376	2583	2.6	1.2	1.8	0	2.2	3.8
Хутаг-Өндөр	490	100	95	0	157	138	0.2	0.8	0.4	0	0.1	0.2
Дүн	45123	2246	2077	1	24273	16526	1.4	0.9	0.8	0.1	1.5	1.7

Хүснэгт 27. Өвчнөөр хорогдсон мал, сумаар, эхний 4-н сарын байдлаар

Сум	Өвчнөөр хорогдсон том мал					
	Бүгд	Адуу	Үхэр	Тэмээ	Хонь	Ямаа
Булган	0	0	0	0	0	0
Баян-Агт	274	10	44	0	86	134
Баяннуур	23	16	7	0	0	0
Бугат	2	0	2	0	0	0
Бүрэгхангай	19	1	0	0	7	11
Гурван булаг	393	13	39	0	173	168
Дашинчилэн	0	0	0	0	0	0
Могод	7	0	2	0	3	2
Орхон	76	9	9	0	33	25
Рашаант	6	1	5	0	0	0
Сайхан	316	30	16	0	180	90
Сэлэнгэ	10	0	0	0	10	0
Тэшиг	96	2	38	0	27	29
Хангал	0	0	0	0	0	0
Хялганат	0	0	0	0	0	0
Хишиг-өндөр	290	22	37	0	148	83
Хутаг-Өндөр	2	0	2	0	0	0
Дүн	1514	104	201	0	667	542

Хүснэгт 28. Хорогдсон хээлтэгч, сумаар, эхний 4-н сарын байдлаар

Сум	Хорогдсон хээлтэгч					
	Бүгд	Адуу	Үхэр	Тэмээ	Хонь	Ямаа
Булган	33	3	2	0	13	15
Баян-Агт	382	26	66	0	157	133
Баяннуур	324	5	28	0	116	175
Бугат	91	21	16	0	28	26
Бүрэгхангай	718	13	48	0	382	275
Гурван булаг	621	36	29	0	334	222
Дашинчилэн	1147	32	30	0	514	571
Могод	1234	60	71	0	592	511
Орхон	444	56	37	0	130	221
Рашаант	737	13	10	0	351	363
Сайхан	412	50	22	0	206	134
Сэлэнгэ	215	10	25	0	125	55
Тэшиг	94	12	15	0	34	33
Хангал	0	0	0	0	0	0
Хялганат	0	0	0	0	0	0
Хишиг-өндөр	2118	38	84	0	900	1096
Хутаг-Өндөр	218	32	40	0	81	65
Дүн	8788	407	523	0	3963	3895

ХАРИЛЦАА ХОЛБОО

Шуудан холбооны үйлчилгээний орлого тайлант хугацаанд 125.5 сая төгрөг болж нийт орлогын 26.3 сая төгрөг буюу 21.3 хувийг аймгийн хүн амд үзүүлсэн үйлчилгээний орлогоос бүрдүүлсэн байна.

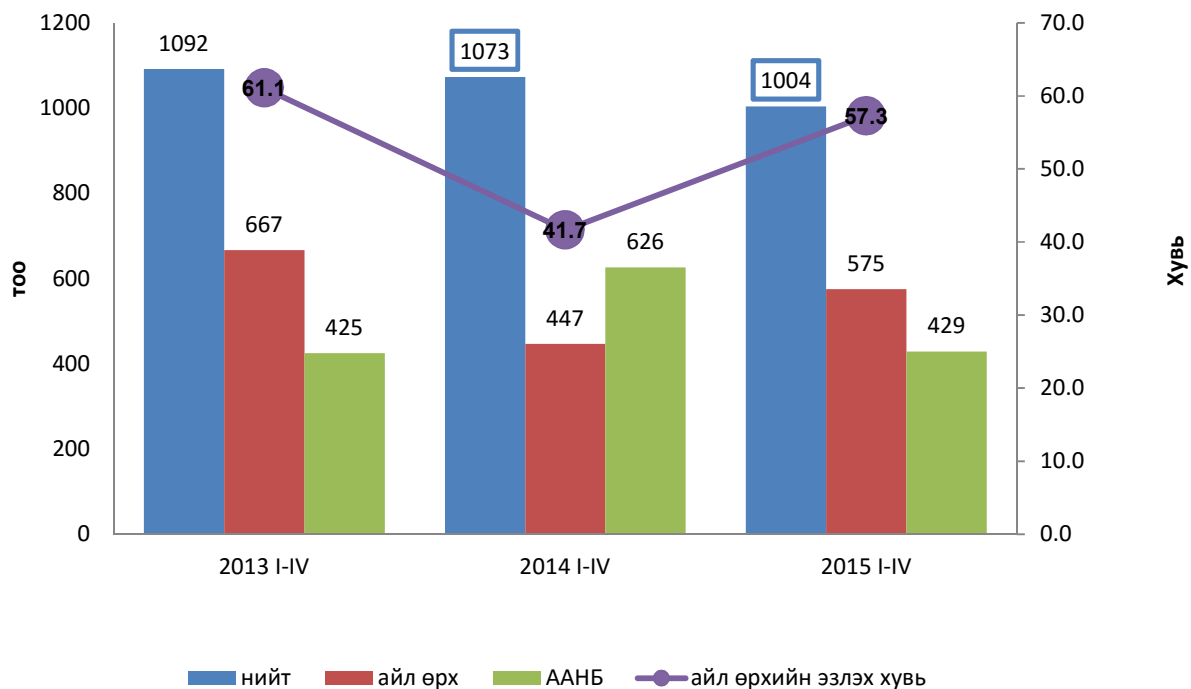
Хүснэгт 29. Холбооны салбарын үндсэн үзүүлэлт

	ХЭМЖИХ НЭГЖ	2013 I-IV	2014 I-IV	2015 I-IV
Нийт орлого	мян.төг	104938.0	126314.0	125526.0
Үүнээс: хүн амаас	мян.төг	43043.0	28615.0	26790.0
Суурин телефон цэг	тоо	1092	1073	1004
Үүнээс: Айл өрхийн	тоо	667	447	575
Утасгүй телефон	тоо	1185	0	0
Үүрэн телефон хэрэглэгч	тоо	36100	35100	35358
КаТВ хэрэглэгч	тоо	910	1000	1574

Оны эцсийн байдлаар суурин телефон цэгийн тоо 1004 болж өмнөх оноос 6.4 хувиар буурсан байна.

Нийт суурин телефон цэгийн 0.5 мянга буюу 57.3 хувийг айл өрх ашиглаж байна. Үүрэн телефон хэрэглэгчдийн тоо 35.3 мянгад хүрсэн байна. Хүн амын 58.5 хувь нь үүрэн телефон ашиглаж байна.

Зураг 17. Суурин телефон цэгийн тоо, айл өрхийн эзлэх хувь

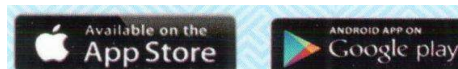

Статистикийн мэдээллийг хэрхэн авах вэ?

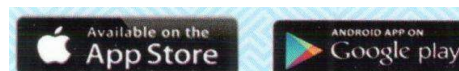
www.1212.mn Статистикийн мэдээллийн
нэгдсэн сан

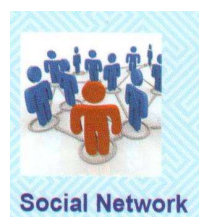
Ухаалаг гар утас, таблет ашиглан статистикийн мэдээлэл
авах ezStat аппликейшн

Статистикийн хэвлэл бүтээгдэхүүнийг унших Монстат
аппликейшн

www.nso.mn сайтад бүртгүүлснээр цахим шуудангаар
тогтмол авч болно. (bulgan.nso.mn)

[www.facebook.com/pages/ Статистик-Мэдээлэл](http://www.facebook.com/pages/Статистик-Мэдээлэл)

www.twitter.com/statistic_mn

1900-1212

70342766

1 минут= 200 төгрөг

ТЭМДЭГЛЭЛ

ТЭМДЭГЛЭЛ

Танилцуулгыг хянасан:

Хэлтсийн дарга

Ц. Ганцэцэг

Танилцуулгыг бэлтгэсэн:

Мэргэжилтэн

Ц.Батчимэг

Г.Нандин

Б. Бумцэнд

Ж.Мөнхзул